

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123207271
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123207271.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Evy Šofrankovej, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., zastúpeného: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50424777, proti žalovanému: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 247 85 199, zastúpenému: ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, so sídlom Námestie sv. Egídia 42/97, 058 01 Poprad, IČO: 47 255 773, o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 677,94 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/91/2023-67 zo dňa 9.11.2023, takto jednohlasne

rozhodol:

Ruší rozsudok a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietam.

II. Žalobu zamietam.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou došlou súdu dňa 31.7.2023 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenie vo výške 677,94 eur.

3. Žalobca v žalobe uviedol - V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 34Up/995/2020 (ďalej len „Základné konanie“) som bol úspešný ako žalovaný v postavení spotrebiteľa. Terajší žalovaný (vtedajší žalobca) si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplataenie sumy 677,94 Eura s prísl. na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, z 30.01.2015. Okresný súd Banská Bystrica návrhu žalovaného vyhovel a vydal platobný rozkaz sp. zn. 34Up/995/2020 zo dňa 10.06.2020. Po podaní vecne odôvodneného odporu, upomínací súd upovedomením zo dňa 29.10.2020 konanie zastavil z dôvodu, že žalobca (v tomto konaní žalovaný) nepodal návrh na pokračovanie v konaní.“

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že s ňou nesúhlasí, keďže sa iba obrátil na súd vo veci ochrany svojho práva. Tým nemohol žiadne práva spotrebiteľa porušiť a toto porušenie nekonštatoval ani žiadny súd.

5. Skutkový stav medzi stranami sporu sporný nebol. Terajší žalovaný ako veriteľ si v upomínacom konaní sp. zn. 34Up/995/2020 uplatnil voči terajšiemu žalobcovi ako dlžníkovi zaplatenie sumy 677,94 eur. Proti OS v BB vydanému platobnému rozkazu podal dlžník odpor a veriteľ návrh na pokračovanie nepodal.

6. Žalobca mal za to, že samotné nepokračovanie v konaní po podaní odporu spotrebiteľom v upomínacom konaní je jeho úspechom vedúcim k nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca vychádzal z názoru uvedeného v rozsudku KS v Prešove sp. zn. 22Co/98/2019 (ktorý bol však vydaný pred vydaním vyššie citovaných rozhodnutí NS SR - pozn. súdu) v nasledujúcom znení:

„11. Čo s týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

12. Upomínacie konanie o zaplatenie 1.141,68 eura vedené na &okresnom súde Banská Bystrica pod sp. Zn. 22Up/159/2018 bolo v dôsledku procesnej obrany žalobcu zastavené. Z obsahu spisu je zrejmé, že v danom upomínacom konaní bol vydaný na základe návrhu žalovaného platobný rozkaz č.k. 22Up/159/2018-0 zo dňa 13.03.2018, ktorým bol žalobca (v danom konaní žalovaný) zaviazaný zaplatiť žalovanému (v danom konaní žalobcovi) istinu vo výške 1.141,68 eura s úrokom z omeškania 8,00% zo sumy 971,07 eura od 14.04.2017 do zaplatenia. Proti tomuto platobnému rozkazu podal žalobca odpor, ktorý odôvodnil tým, že úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.03.2002 neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a adresu predávajúceho podľa §4 ods. 2a) a e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej argumentoval tým, že predmetná úverová zmluva neobsahuje ani údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z., preto je úver poskytnutý na základe tejto zmluvy bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko na predmetný úver uhradil sumu 8.999,88 eura a z úverového rámca vyčerpal finančné prostriedky vo výške 6.294,82 eura, neuznal peňažný nárok žalovaného v celom rozsahu a žiadal zrušiť platobný rozkaz. V dôsledku podaného odporu žalobcu, bol žalovaný vyzvaný na vyjadrenie sa k podanému odporu v lehote 15 dní s tým, že môže v tej istej lehote navrhnúť pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. V upovedomení zo dňa 1605.2018 Okresný súd Banská Bystrica oznámil žalobcovi a žalovanému, že žalovaný s v lehote 15 dní od doručenia výzvy nevyjadril, v dôsledku čoho sa márnym uplynutím lehoty upomínacie konanie zastavilo.

13. Nie je tak pochýb, že žalovaný takto uznal tvrdenia žalobcu o bezdôvodnosti podanej žaloby, vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a úhrady žalobcu nad poskytnutú istinu úveru. Išlo o úspešnú obranu žalobcu voči nároku žalovaného. Nie je dôležité, či spotrebiteľ v konaní vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, je dôležité, či úspešne uplatní porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda pokiaľ sa spotrebiteľ ako žalovaný v konaní úspešne bráni tým, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské práva a z toho dôvodu bude žaloba zamietnutá, tak potom možno konštatovať, že spotrebiteľ, úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva.“

7. S citovaným rozsudkom KS v Prešove konajúci súd prvej inštancie nesúhlasí, a to z nasledujúcich dôvodov:

Z vyššie citovanej judikatúry NS SR vyplýva, že:

- právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vzniká okamihom právoplatného rozhodnutia súdu, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ bol pri súdnej ochrane svojich práv i povinností úspešný,

- splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej),
- z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdom spore,

- za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné považovať nielen situáciu, v ktorej bolo vydané rozhodnutie vo veci samej v prospech spotrebiteľa, ale aj situáciu, v ktorej došlo k zastaveniu konania (na podklade späťvzatia žaloby) v dôsledku správania dodávateľa, ktorý napravil porušenie práv spotrebiteľa, nápravy ktorého sa

spotrebiteľ v konaní vo veci samej domáhal, a teda spotrebiteľ bol v danom konaní fakticky (z materiálneho hľadiska) úspešný.

8. Z citovanej judikatúry je teda zrejmé, že porušenie spotrebiteľského práva musí byť konštatované v rozhodnutí súdu. Je nesporné, že to nemusí byť vecné rozhodnutie ale postačuje konštatovanie v odôvodnení uznesenia o zastavení konania. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní znamená zastavenie konania bez vydania rozhodnutia a teda bez možnosti konštatácie porušenia spotrebiteľského práva. Na rozdiel od citovaného rozhodnutia NS SR, v upomínacom konaní 34Up/995/2020 veriteľ spotrebiteľom vytýkané tvrdené nedostatky neodstránil, čím by uznal svoju zodpovednosť za porušenie spotrebiteľského práva a preto analógia s týmto rozhodnutím možná nie je. Podanie odporu spotrebiteľom a nepokračovanie v konaní dodávateľom nevytvára domnienku správnosti a relevantnosti odporu a z tohto stavu nemožnorobiť záver o akomsi uznaní zodpovednosti dodávateľa. Dodávateľ môže mať mnohé dôvody v konaní nepokračovať (napr. banálnosť pohľadávky a vôľa spor ďalej platením advokáta nefinancovať a pod.). Navyac z citovanej judikatúry NS SR je tiež zrejmé, že v konaní o primeranom finančnom zadosťučinení môže súd preskúmať správnosť konštatácie porušenia spotrebiteľského práva dodávateľom v odôvodnení rozhodnutia (v konkrétnej veci v uznesení o zastavení konania), čo znamená, že nie je takýmto záverom viazaný (NS SR sp. zn. 1Cdo/173/2022 - Konštatovanie dôvodnosti žaloby v časti odôvodnenia zastavujúceho uznesenia týkajúcej sa trov konania pritom nemožno považovať za otázku právoplatne vyriešenú a predstavujúcu prekážku veci rozsúdenej. Ide o prejudiciálnu otázku. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci pritom nejde v prípadoch, ak súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, a keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci.).

9. Súd prvej inštancie teda napriek vyššie uvedeným záverom (o nemožnosti priznať primerané finančné zadosťučinenie len na základe nepodania návrhu na pokračovanie v upomínacom konaní) pristúpil aj k skúmaniu dôvodov odporu, v ktorom spotrebiteľ uviedol, že v spotrebiteľskej zmluve bola uvedená nesprávna výška RPMN a neboli v nej uvedené predpoklady výpočtu RPMN. O predpokladoch výpočtu RPMN súd poukazuje na judikát R - 86/2021, ktorý nedáva žalobcovi za pravdu. Vzhľadom na ustálenosť tejto otázky v rozhodovacej praxi NS SR nepovažoval súd za potrebné prerušiť konanie do rozhodnutia o predbežnej otázke položenej KS v PO vo veci sp. zn. 1CoCsp/18/2023 (§ 164 CSP - Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.). Pokiaľ ide o výšku RPMN, táto bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená vo ako 28,38 %. Žalobca predložil nezáväzný výpočet z kalkulačky portálu finančnej osvety, kde vyšla výška RPMN - 29,37 %. Táto kalkulačka však umožňuje ako deň splátky uviesť len posledný deň mesiaca, pričom však splátka bola splatná 20. dňa v mesiaci. Súd teda na súdnej kalkulačke overil výpočet RPMN s uvedením presnej splatnosti a dospel k výsledku 28,35 % (zanedbateľný rozdiel 0,03 %, ktorý konanie spotrebiteľa ovplyvniť na jeho ujmu nemohol), teda k výsledku, v prospech spotrebiteľa, ktorý bezúročnosť zmluvy nespôsobuje (§ 11 ods.1 písm.d/ zákona č. 129/2010 Z.z. a contrario - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

10. Súd prvej inštancie teda nemal splnené podmienky na vyhovieť žalobe. Tvrdenou neprijateľnou podmienkou zo strany žalobcu sa zaoberať nemohol, lebo predmet konania zadefinoval žalobca jednoznačne odporom v konaní 34Up/995/2020, kde námietka neprijateľnosti zmluvnej podmienky vznesená nebola a prejednávaná vec nebola konaním o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

11. Samotné rozhodnutie KS v PO, na ktoré sa žalobca odvolával je vnútorne rozporné, keďže v závere ods. 12 hovorí o zastavení konania a s tým spojeným úspechom a v ods. 13 hovorí o úspechu z dôvodu zamietnutia žaloby.

12. Okresný súd potrebuje ešte zdôrazniť, že zastavenie upomínacieho konania zo zákona nevytvára prekážku „res iudicata“. Veriteľ teda môže žalobu podať znova a môže v nej by úspešný. Ak by v takýchto prípadoch bez vecného vyriešenia veci bolo poskytnuté primerané finančné zadosťučinenie a následne by veriteľ so svojou žalobou uspel, išlo by nepochybné o absurdný stav, ktorý pripustiť nemožno.

13. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom poukázal na to, že bol v upomínacom konaní úspešný a opätovne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 22Co/98/2019. Rovnako takto poukázal na skutočnosť, že senát 9Csp Okresného súdu Prešov sa v minulosti s vyššie citovaným názorom krajského súdu sformulovanom v tomto rozhodnutí stotožnil, a to citujúc z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/46/2023 z 26.6.2023. Rozsudok Okresného súdu Prešov bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoCsp/31/2023 z 31.9.2023.

14. V ďalšom odvolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 1Cdo/173/2022 z 25.4.2023, podľa ktorého podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch sú splnené v prípade zastavenia konania.

15. Rozdiel medzi zastavením konania v dôsledku späťvzatia žaloby podľa príslušných ustanovení CSP a zastavením konania v tomto prípade (v upomínacom konaní) je podľa odvolateľa len ten, že v upomínacom konaní nastávajú účinky zastavenia konania priamo zo zákona (§ 14 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z.z.) a v konaní podľa CSP súd zastaví konanie uznesením. Reálny výsledok konania je však totožný v oboch prípadoch. Ani v jednom prípade sa nevytvára prekážka „res iudicata“.

16. Za nesprávne konštatovanie súdu prvej inštancie považoval žalobca aj výrok v bode 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie sa tvrdou neprijateľnou podmienkou zo strany žalobcu podľa svojho vyjadrenia zaoberať nemohol, lebo predmet konania zadefinoval žalobca jednoznačne odporom v konaní 34Up/995/2020, kde námietka neprijateľnosti zmluvnej podmienky vznesená nebola a prejednávaná vec nebola konaním o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Predmet tohto konania bol zadefinovaný žalobným návrhom a tvrdeným úspešným uplatňovaním spotrebiteľských práv v upomínacom konaní, nie odporom.

17. Ani právny zástupca žalovaného pri prejednaní veci dňa 9.11.2023 nevedel na otázku súdu uviesť dôvod, prečo žalovaný nenavrhol pokračovanie v pôvodnom konaní po podaní odporu. Žalobca vyslovil domnienku, že takýmto postupom chcel žalovaný (v pôvodnom upomínacom konaní žalobca) predísť tomu, aby súd v ďalšom konaní podrobil spotrebiteľskú zmluvu existencii neprijateľných zmluvných podmienok, a taktiež sa chcel vyhnúť tomu, že by musel v budúcnosti čeliť žalobe o primerané finančné zadostučinenie z jeho strany.

18. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol žalobca napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

19. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu mal za to, že jeho odvolanie nie je dôvodné a vychádza z nesprávneho výkladu a nesprávnej aplikácie zákonných ustanovení a naďalej má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny.

20. Podľa žalovaného žalobca svoj nárok zakladá na názore, že nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní sa zdá byť dostatočným dôvodom zakladajúcim právo na primerané finančné zadostučinenie spotrebiteľa, pričom žalobca podanou žalobou, ani v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vôbec nešpecifikuje kedy a v akom rozsahu k porušeniu zo strany žalovaného malo dôjsť, a taktiež ani aké konanie malo byť vôbec spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu.

21. Argumentom pre záver, že postavenie spotrebiteľa ako žalovaného v pôvodnom konaní nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tretej vety § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, je už znenie príslušného ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa. Znenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, najmä systematické zavedenie jeho troch viet do jedného ustanovenia, ich vzájomnú systematickú súvislosť, ako aj opísané súvislosti používania pojmov domáhanie a uplatňovanie v relevantnej právnej úprave nie je možné pri štandardnom gramatickom a systematickom výklade prijať iný záver, než úspešným uplatnením práva v zmysle poslednej vety § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je len uplatnenie prostredníctvom (vzájomnej) žaloby.

22. Žalovaný naďalej trval na názore, že podanie žaloby o zaplatenie veriteľom na súd v pôvodnom konaní v dobrej viere a za účelom právnej ochrany jeho práv nesmie byť dodatočne sankciované. Žalobca v rámci obhajoby svojho neoprávneného nároku poukazuje na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, pričom táto sa výrazne odchyľuje od záverov najvyššieho súdu. V nadväznosti

na predmetné tvrdenie žalovaný poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci 6Cdo/389/2015 a 6Cdo/127/2017.

23. Rovnako tak podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 4Cdo/289/2020 zo dňa 30.11.2020 jedinou podmienkou na priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti. Podľa žalovaného v citovanej časti rozhodnutia najvyšší súd jasne bez pochybnosti konštatoval, čo treba rozumieť pod úspešným uplatnením porušenia práva, pričom absentuje vyslovený názor, že takýmto porušením práva spotrebiteľa by mohlo byť tiež nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní na miestne príslušnom súde. Rovnako tak podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/107/2021, ak odvolací súd (a rovnako aj súd prvej inštancie) konštatoval splnenie podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby skúmal, či v konaní pred Okresným súdom Svidník bolo právoplatne rozhodnuté o porušení konkrétneho spotrebiteľského práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi. Uvedenú právnu otázku nevyriešil správne a do budúca v tejto súvislosti sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

24. V nadväznosti na vyššie uvedené je podľa žalovaného jednoznačné, že predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je úspešné uplatnenie konkrétneho porušenia spotrebiteľského práva alebo povinnosti, čo v danom prípade úplne absentuje, nakoľko v prejednáwanej veci pokladá žalobca za úspešné uplatnenie práva a povinnosti stav, kedy žalovaný, v pôvodnom konaní žalobca, nepodal návrh na pokračovanie v konaní na miestne príslušnom súde.

25. S poukazom na uvedené preto žalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby v celom rozsahu potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a priznal mu náhradu trov konania.

26. K uvedenému vyjadreniu žalobca svoje vyjadrenie nepodal.

27. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

28. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

29. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

30. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však

pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody.

31. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

32. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

33. Súd prvej inštancie nezistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav a zo zistených skutočností neprijal ani správny právny záver.

34. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským, keď konanie, na ktoré žalobca poukazuje, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 34Up/995/2020, si žalobca ako dodávateľ uplatnil svoj nárok proti žalovanému ako spotrebiteľovi. Rovnako je tak nesporné, že voči vydanému platobnému rozkazu v tomto konaní podal žalovaný včas odôvodnený odpor a tiež to, že žalobca ani po výzve upomínacieho súdu nepodal návrh na pokračovanie v konaní, preto v zmysle § 14 ods. 2 zákona o upomínacom konaní došlo k zastaveniu konania.

35. Sporným zostalo posúdenie, či takto podaným odporom a následnou pasivitou žalobcu, ktorý nepodal návrh na pokračovanie v konaní, si žalobca (v upomínacom konaní žalovaný) úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva, t.j. či podmienky na priznanie finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch sú splnené aj v prípade zastavenia konania.

36. Odvolací súd nesúhlasí s právnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého porušenie spotrebiteľského práva musí byť konštatované v rozhodnutí súdu s tým, že to nemusí byť vecné rozhodnutie, ale postačuje konštatovanie v odôvodnení uznesenia o zastavení konania. Podľa odvolacieho súdu aj nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní, ktoré má za následok zastavenie konania bez vydania rozhodnutia, t.j. konštatácie porušenia spotrebiteľského práva, po podaní odôvodneného odporu, samo o sebe postačuje pre záver súdu o porušení spotrebiteľského práva v neprospech spotrebiteľa. Podľa odvolacieho súdu výsledok pôvodného konania je jednoznačný, keď po vecnom odôvodnenom odpore žalobca netrval na podanom návrhu, a teda spotrebiteľ bol preukázateľne úspešný, čo samo o sebe zakladá nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Zákon o ochrane spotrebiteľa exaktne nestanovuje, aby musel spotrebiteľ v procesnom postavení žalobcu sa na súde domáhať ochrany svojich práv a táto právna norma nerozlišuje, či

spotrebiteľ v postavení žalobcu, resp. v procesnom postavení žalovaného úspešne uplatní určitú obranu vo vzťahu k dodávateľovi. To čo je dôležité nie je postavenie strany sporu ale jej procesný úspech, ktorým nie je len judikované právo resp. povinnosť ale aj keď počas konania, po tom ako spotrebiteľ úspešne uplatnil svoju procesnú obranu dodávateľ už netrval na podanej žalobe resp. ako tomu bolo v prejednávanej veci nepodal návrh na pokračovanie v konaní po odôvodnenom odpore spotrebiteľa. Ak by si odvolací súd osvojil názor súdu prvej inštancie a spotrebiteľ by sa musel aj v prípade ak voči nemu po jeho úspešnej obrane bolo konanie zastavené uplatniť osobitný návrh na súd pre porušenie práva alebo povinnosti mohla by nastať situácia kedy by si tento nárok z dôvodu jeho premlčania už nemohol uplatniť.

37. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie a od toho kto za porušenie práva alebo povinností ustanovených zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, postačuje, ak k takému porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

38. Pokiaľ by žalobca ako spotrebiteľ nepodal odpor voči platobnému rozkazu a tento by sa stal právoplatný a vykonateľný, uvedené by nepochybne negatívne ovplyvnilo majetkovú sféru žalobcu. Naopak pokiaľ mal žalovaný za dôvodný ním požadovaný nárok vo vzťahu k spotrebiteľovi, mal naďalej pokračovať v konaní podaním návrhu na pokračovanie vo veci. Nepodaním takéhoto návrhu jednoznačne zaviniť situáciu, kedy bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný a ako úspešný účastník z dôvodu, že došlo k porušeniu práva vo vzťahu k žalobcovi v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa, má nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

39. Vyššie uvedenému právnomu záveru napokon svedčí aj ustálená judikatúra vyšších súdnych autorít, keď z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 1Cdo/173/2022, ak aj zo žalobcom citovaných rozhodnutí a súdov nižšej inštancie vyplýva, že za úspešné uplatnenie práva alebo povinností podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné považovať nielen situáciu, v ktorej bolo vydané rozhodnutie vo veci samej v prospech spotrebiteľa, ale aj situáciu, v ktorej došlo k zastaveniu konania (vo veci 1Cdo/177/2022 na základe späťvzatia žaloby) v dôsledku správania dodávateľa, ktorý napadol porušenie práva spotrebiteľa, nápravy ktorého sa spotrebiteľ v konaní vo veci samej domáhal, a teda spotrebiteľ bol v danom konaní fakticky (z materiálneho hľadiska) úspešný.

40. Rovnako tomu je aj v prejednávanej veci, keď k zastaveniu konania síce nedošlo na základe späťvzatia návrhu, ale z dôvodu, že žalobca v podanom odpore nenavrhol pokračovať ďalej v konaní, je nepochybné, že žalobca (v upomínacom konaní v procesnom postavení žalovaného) ako spotrebiteľ svoj odpor odôvodnil neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to konkrétne, že úverová zmluva neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako to má na mysli § 4 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej v podanom odpore voči platobnému rozkazu argumentoval žalobca tým, že predmetná úverová zmluva neobsahuje ani údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g) citovaného zákona, a preto je úver poskytnutý na základe tejto zmluvy bezúročný a bez poplatkov.

41. Tým, že žalovaný sa k podanému odporu napriek výzve súdu nevyjadril, rovnako tak nežiadal o pokračovanie v konaní, de facto tak uznal tvrdenie žalobcu o bezdôvodnosti podanej žaloby, a ak sa teda spotrebiteľ úspešne bránil tvrdením, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské právo, tak nielen v prípade, ak bola žaloba zamietnutá, ale v aj v prípade zastavenia konania pre túto procesnú obranu mohol konštatovať, že spotrebiteľ (žalobca) úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva tak, ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a to, aby si mohol uplatniť nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

42. S poukazom na vyššie uvedené preto odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery, keď síce správne aplikoval právny predpis v prejednávanej veci (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa), ale tento na zistený skutkový stav nesprávne interpretoval a následne z neho vyvodil nesprávne právne závery. Preto odvolací súd

napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 CSP.

43. Úlohou súdu prvej inštancie bude v novom rozhodnutí po tom, ako bol ustálený základ nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, posúdiť samotnú výšku žalobcom požadovaného finančného zadosťučinenia, najmä čo sa týka proporcionality a primeranosti, ale to až po náležite vykonanom dokazovaní ohľadom tejto výšky, ktorú súd prvej inštancie z dôvodu, že žalobu zamietol pre nesplnenie podmienok základu nároku, nevykonali. Rovnako tak súd v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

44. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).